

innét is, onnét is egy megszakítatlan tündérváros koszoruja övezné, melyben robognának a villamosok, a habok fölött pedig a gőzhajók és apró propellerek százai hasítanak, törnek fodrokká a vizeknek oseppeit.

Mi magyarok azonban sohasem tudtuk megbecsülni igazában a Balatont. Néhány szép fürdő épült ugyan partjain, de ezekben is kevés a vendég. Nemcsak az idegen, hanem a hazai is. Mert a helyett, hogy ennek a fenséges természeti csodának bámulatára, élvezetére hívnák ide az idegent, a mi uraink, külföldi fürdőben költik el azt a vagyont, amit ez az állam, vagy a magyar föld évről évre biztosít számukra.

Hanem mindazonáltal még meg van a Balaton. Akadtak ott a Dunántul mindig lelkes, ideális hazafiak, akik nem mondtak le a Balaton-kultusz fejlesztéséről.

Fáradtak, áldoztak s munkájuknak meg is lett azaz eredménye, hogy a veszprémi, zalai partokon, ahol eddig szerény szőlőpréházak emelkedtek, most a nyaralók ragyognak le a vízbe színes, vagy ércfódelekkel. A somogyi parton a homok és agyag rétegek fölött emelkedtek ki a fürdőtelepek. Azelőtt egy rozoga öreg gőzhajó szelte Siófoktól Füredig a hullámokat, ma négy személyszállító gőzhajó bonyolítja le a fürdők közötti forgalmat. És mindezt a dunántuli társadalom, három vármegye: Veszprém, Zala, Somogy társadalmá teremtette meg. Ezek a vármegyék adnak segítséget, hogy a Balatontavi Gőzhajós-Társaság fentartassa magát. A veszprémi és zalamegyei érdekeltség ismét óriási áldozathozatalra készül, hogy kiépítse Veszprémtől Keszthelyig a balatonparti vasutat.

Most azonban nagy veszedelem fenyegette a Balatont. Kapzsi emberek ajánlatára felhúzták a Sió-csatorna zsilipeit s három napon át zugott le azon a Balaton vize. Sirva, bóbólván, zugva, mintha a Balaton mélyében lakozó nymfpák, szörnyek, a Balaton partján lakó népekkel egyetemben átkozták volna

azokat, akik megfosztják őket éltető elemüktől, a kis magyar tenger vizétől. Es zuhogna le a Sió-csatornán most is a Balaton vize, ha az országos felháborodás le nem bocsájtatta volna a zsilipeket.

Es kérdezzük, mindez miért történt? Azért, hogy egy pár embernek a mocsarak kiszáritásával néhány hold földdel többje legyen. Hát legyen, de ne a Balaton elpusztítása árán. Van ott azon a tájon elég anyag és homokhegy, tömjék be azzal a Buzsákiak és társaik azokat a mocsarakat és ne álljanak elő olyan argumentummal, hogy hiszen ők körös-körül huszonnégy mérföld hosszában száz méterrel akarják csak beljebb szorítani a Balatont. Hát hiszen ez éppen elég arra, hogy Kenesse, Almádi, Eörs, Balaton-Füred, Siófok, Földvár s a többi fürdők a közeli víz elvesztésével tönkremenjenek. Ez pedig több milliónyi veszteségen kívül a Balaton tönkretevését jelenti. Ez pedig nagyobb dolog valamivel, mint a buzsaí urak és társaik érdeke.

Volt idő Magyarországon, mikor annak, aki az országot szantszándékkal csak akarta, csak igyekezett megkárosítani, bitófát sütöttek a hátára. No hát, aki a Balatont akarja kikapasztani, az ilyen bünt követ el. A magyar szent koronának egyik legdrágább ékköve a Balaton, aki azt kiakarná abból törni, az megérdemelné, hogy középkori szokás-ként keze tőből levágassék. De hát ez az apasztási kísérlet — mely egyelőre köröskörül csak száz méter akar apasztani a Balatonból, úgy látszik — megghiusult. Erről tett tanúságot Tallián Béla földművelésügyi miniszter közelebbi képviselőházi nyilatkozata is. De azért a Balaton-part vezérférfiai, a Balaton-kultusz lelkes bajnokai résen legyenek és az őrtállásra szövetkezzenek. Mert ha nem, egy reggelre arra ébrednek fel, hogy a Balaton volt ugyan, de nincs. Megitta a buzsaí homok.

ORSZAGGYÜLÉS.

A főrendiház ülése.

Saját tudósítónk telefon jelentése.

Budapest, márc. 29.

I.

A főrendiház ma délelőtt tizenegy órakor gróf Csáky Albin elnöklése alatt ülést tartott, melynek napirendjére az 1903 évi állami költségvetésről szóló javaslat s a vele kapcsolatos öt miniszteri jelentés, a horvát provizoriumról szóló javaslat és a szolgálati biztosítékok megszüntetéséről szóló javaslat volt kitűzve.

Csáky Albin gróf fölvastatja a költségvetésről szóló pénzügybizottsági jelentést, s miután konstatalja, hogy a javaslatához senki sem kíván szólni, fölteszi a kérdést.

A Ház egyhangulag fogadja el a javaslatot általánosságban. A részleteket is vita nélkül fogadják el, de a második olvasás előtt gróf Keglevich István kérészt.

Gróf Keglevich István: Reményli, hogy a Tisza kormány, melynek szívesen szavazta meg a költségvetést, befogja váltani a hozzá fűzött reményeket s egyrésztől megőrzi a 67-es alapot, másrésztől hű őrzője lesz a szabadelvűségnek. A hatvanhetes alapba — úgy reméli — nem enged a kormány belemagyarázni semmit, pótolni fogja amit 31 éven át elmulasztottunk, népszerűséget fog szerezni a hadseregnek. A szabadelvűség megőrzése alatt a régi kormányval ellentétben azt reméli Tisza kormányától hogy egyik felekezetet sem részesíti előnyben a másik felett, a közszabadságokat nem engedi csorbítani azalatt az ürügy alatt, hogy vallásos érveket sértenek, a kereskedelem és mezőgazdaság több mesterségesen szított ellentétet nem fogja még jobban kiélesíteni. Végül reméli, hogy a kormány, ha kell, erélylyel fogja utját állni a parlamentarizmus szétbontására irányuló törekvéseknek.

A munka.

Dramai költemény:

írta: Szávay Gyula.

(Részlet a színházban tegnap este bemutatott drámai költeményből.)

Péter:

Mit? Én ne tudnám, hogy mi az a [munka?]
Nem abban állok reggeltől napestig?
Munkám szerez becsületet nevemnek,
Az biztosítja tisztas otthonom;
Az szedte össze lassan, egyesével
É kis háznak tégláit hajdanában
És verejtékkel ragasztgatta össze.
S a hangya-munkát most ifju erővel —
Os nyomokon lépdelve — folytatom!

Pál:

Ne érzelegj, mert én azt megvetem,
Éretlen észszel zöldeket beszélsz.
Amit egy ember tesz, nem munka: semmi.
Idétlen mozgás, nyegle kapkodás
A sorsnak forgó kereke után.
Egyik-másik véletlen ráragad,
— Rendesen a legostobább, — kinek
Az Isten aztán dolgát felviszi,
S ő ezt szerényen munkájának tudja be.
Nézd, itt egy nyomorult bogár vergődik.
Silány mezei sáska; átvonult raj
Véletlenül lehullott betege.
Hogy rágicsál, nézd, virágod tövén;
Azt hiszi, hogy felfalja a világot.

Lásd, ez sem ismer magánál nagyobbat.
Munkát tesz ez is — és megél belőle,
Hanem te, ember, ugy-e neveded csak?
S ha épen bánt, hát agyontaposod.

De hogyha az az egész zaj leszáll,
Amelynek ez csak gyenge egyede —
S nyüzsgő tengerrel dönti vetéted
Es kieszli szádból a falatot:
Hah, ember, akkor ugy-e, meghajolsz
S ennek a hitvány féregnek titáni
Munkáját megtörötten bámulod!
Százszor nagyobb vagy és hatalmasabb,
Mint ez az egy, de hogyha rajba jönnek,
Összeségükben ők hatalmasabbak,
Százszor tenálad s ők győznek le téged!
Koldusbotot vehetsz és elmehetsz.
Te éhezél, a sáska jóllakik.
Letűz, betölti sáska-hivatását!
— Mert a sáskának is van hivatása,
Csakhogy mi nem tiszteljük, mint semmi
olyant,
Ami érdekeinkbe ütközik.

Lásd, ily magános sáska vagy te is,
Ki egymagadban élődöl e tájon
S megengedem, hogy van bő eleséged,
De addig élsz, míg egy hatalmasabb
Rád nem akad és széjjel nem tapos,
Mért nem keresed fel a sáskarajt,
A munkásnépnek elszórt millióit,
Hogy gondolatban velők egyesülj,
Egy célnak élj, ez legyen istened,

Erődet, e parányt, az összeségnek
Nagy tengerébe öntsd, növelni árját
S hullámainak bontó erejét!
Ez az erő győzhetlen óriásként
Halad előre s ugy tekintheted,
Mintha a te erőd vón egyedül,
És ennek kéjes, büszke tudatában
Lelked feléled, istenként teremt,
Nem félsz, hogy egy hatalmasabb eltapos
Mert nálad akkor nincs hatalmasabb!
Haladsz az árral, mely dusan jutalmaz:
A győzelem gyümölcsén osztozik
A nagy tengernek minden csepnyi része
De büntet is hajh, irgalmatlanul:
Ki szem közt uszik, az mind beleful!

Péter:

(Növekvő érdeklődéssel hallgatja)

Nagy dolgokat beszélsz.

Pál:

(Magában:) Puhulni kezd már!

Péter:

S ugyan mi az a gondolat, amelyben
A milliók eszméje egyesül?

Pál:

A munka!

Péter:

Ezt nem értem. Magyarázd meg.

II.

A képviselőház ülése.

— Saját tudósítók telefonjelentése. —

Budapest, márc. 29.

A képviselőház déli tizenkét órákor formális ülést tartott, melyen alig néhány képviselő jelent meg. Az ülést Perczel Dezső vezette s a megnyitás után jelentette, hogy a kuria átiratban értesítette a képviselőházat, hogy Györgypál Domokos képviselő mandátuma ellen petíció nem érkezett.

A beérkezett irományok betérjesztése után, jelentette az elnök, hogy a főrendiház elfogadta az 1903. évi költségvetésről, a horvát provizóriumról és a tisztviselői óvadékról szóló javaslatokat. Tudomásul szolgál.

Nyegre László a közigazgatási bizottság elnöke betérjesztte a bizottság jelentését a megyei tisztviselők, községi és körjegyzők fizetésrendezéseiről szóló javaslat tárgyában. Hegedüs Loránt az ugyanerről szóló pénzügyi bizottsági jelentést terjeszti be.

Elnök: Fölolvastatja és hitelesíti a mai ülés jegyzőkönyvét és az ülést bezárja.

Ülés után az összeegyeztető bizottság ülést tartott, melyen a ma meghozott országos határozatok szövegét egyeztetette s fölterjeszti szentesítés végett.

Gróf Zichy Nándor: Csak azért szólal föl, nehogy úgy lássék, mintha az egész Ház egyetértene Keglevich Istvánnal. A javaslatot elfogadja.

Elnök: Figyelmezteti utólag Keglevich Istvánt, hogy általános fejtegetéseinek a második olvasás előtt nem volt helye. A szót megadta neki, mert nem tudta, mit akar mondani, de utólag kénytelen ezt megmondani, nehogy praecedens legyen belőle.

A Ház ezután vita nélkül egymásután tárgyalta le a napirenden levő javaslatokat s elfogadta őket.

Az ülés pont délben ért véget.

Pál:

A munka: Igen, e szent fogalom, melyet azonban félremagyaráznak, Akinek látkörét a vakhit Korlátoltsága szűk körbe szorítja. Azt hiszik ezek, hogy mit két kezök tesz, Az már a „munka“ névre érdemes, S hogy ez a semmi — végecünk a földön. A munka agyunk véradta tüzeinek Erőben való megnyilatkozása És eredményre érvényesülése. Emberparányok összeségiből Alakul a dicső emberiség. Ennek összhangzó működése: munka. Ha a parányok szétváltan mozognak: Megsemmisítik egymás erejét; Ha egy tömegben: áthevik egymást. Képzeld el a fenragyogó napot, Ezt a fenséges izzó égítést, Ha szétszakadna millió tömeccsésé S minden tömeccs külön, magában égne: Meg sem látnók e semmiségeket, Nem lenne napfény, nem lenne meleg! Értsd meg a példát, ember s lelkesülj.

KÖZIGAZGATÁS.

× **Hitelesítő közgyűlés.** Tegnap délután 4 órákor hitelesítő közgyűlés volt a városi székház nagy termében Domahidy Elemér főispán elnöklésével.

× **Székelyest a színházban.** Székely Ferenc felmérési felügyelő, a debreceni Székely társaság alelnöke a maga és társai nevében kérvényt adtak be a városi tanácshoz a városi színháznak két estére való átengedése tárgyában. A társaság május 14. és 15-re kéri a színházat. Megvagyunk győződve, hogy a tanács nem fog akadályokat gördíteni a nemes cél kivitele elé.

EGYHÁZ és ISKOLA.

Az ev. ref. egyház gazdasági bizottsága márc. hó 30-án ma délután 3 órákor az egyház tanácstermében ülést tart. Tárgyak: Folyó ügyek.

Az izr. hitközségi tagok figyelmébe. Értesítetnek a t. tagok, hogy a Deák-Ferenc u. templomban a husvéti ünnep első 3 napján az istentisztelet a következő időben fog tartatni: este 6 órákor, reggel Haskemah fél 7 órákor, és a főistentisztelet d. e. 9 órákor, d. u. 4 órákor. Köznapokon reggel 6 órákor és este 6 órákor.

A kereskedelmi szakoktatás.

Oly sokszor volt már szó a kereskedelmi szakoktatás reformjáról, hogy e tárgy már nem ösmeretlen a magyar kereskedővilág előtt. A felső kereskedelmi iskolát végzett ifjak többnyire kereskedelmi vállalatoknál nyernek alkalmazást. Sajnos azonban a végzett ifjak a kereskedelmi életben előforduló fontos ismereteket nem bírják, sőt azokról fogalmuk sincsen, úgy hogy a belépő ifjunak előlről kell kezdenie a küzdelmet és azon ismereteknek — amelyeket három éven át tanult — nem veszi semmi hasznát.

Sem a könyvelésben, sem a levelezésben, sőt még a számolásban sem bírnak kellő jártassággal a kereskedelmi iskolát végzett ifjak. Ennek okát csakis a hiányos szakoktatásban kereshetjük. A kereskedelmi iskola három évfolyammal bír. Az első évfolyamban sok fáradsággal kell megküzdenie, hogy körülbelül 12 tárgyból szerezzé ismereteit.

Ugyanigy van ez a középső és felső évfolyamban is. A sok tárgy lehetlenné teszi, hogy a szaktanárok a kereskedelmi ismereteket gyakorlatilag tanítsák. Nehéz küzködés után végre fölkerül a felső osztályba, ahol a végzett tananyag az év vége felé oly sokra növekedik, hogy a szegény tanuló minden küzdelem dacára az érettségi vizsgálatra teljesen elkészülni képtelen. A sok fölösleges, a gyakorlati életben hasznavehetetlen tárgy lefoglalja a tanuló teljes idejét, úgy hogy a szaktárgyakra semmi gondot rem fordíthat. — Különben is a könyvvitel és levelezés a kereskedelmi

intézetek vezetőségeinél szinte mellék-tárgyaknak vétetnek és több gondot fordítanak a kémia, történet, jog, irodalom stb. tanítására, mint a szaktárgyakra.

Nagyon természetes, hogy a tanuló agya megzavarodik a nagy anyagtól. Ha vesszük, a könyvvitelből hetenkénti 3 óra, a levelezésből hetenkénti 2 óra nem elegendő ahhoz, hogy azon tárgyakat elsajátítsák. A kereskedelmi számtanból szerzett ismereteknek sem veszi az érettségizett ifju hasznát. Szóval a kereskedelmi szakoktatás Magyarországon olyan hiányos, mint egy művelt európai államban sem.

A csekély oktatás után a szegény tanulóktól azután olyan sokat követelnek a végvizsgálatokon, hogy azoknak megfelelni szinte lehetetlen és a szegény ifju csak a „szerencsére“ (mert állítólag csak az segít) bízhatja magát. Ezért van az, hogy az érettségi vizsgálatokon a tanulóknak 50 százaléka elbukik. Sokkal elszomorítóbb, hogy az az 50 százalék végzett, legtöbbször nem felel meg. Nagy baj az is, hogy a kereskedelmi iskolákba azért özönlenek a tanulók, mert csupán 3 évfolyamból áll és biztosítja az egyéves önkéntességi jogot.

E bajon úgy lehetne segíteni, ha a tanítási időt egy évfolyammal megtoldanák és a szaktárgyakat inkább a gyakorlatban sajátíttatnák el a növendékekkel.

A három asszonyai.

(A török nők élete a társaságban.)

Egy igen érdekes könyv jelent meg tegnap, a melynek írója Hajiré Ben-Ajád hercegnő. Török hercegnő leplezte le európai közönség előtt a három titkait. Török hercegnő emeli fel hangját, kiált szíve mélyéből fakadó hangon igazságért, hogy megmentse a török nőt, aki most a legnagyobb társadalmi nyomorban selymölődik. A könyvből alkalmunk van bemutatni az alábbi részleteket.

Nagyjában és egészben a török férfiak és a nők belső értékükre nézve alig különböznek. Egy teljesen és tökéletesen rothadt kormányzat tükörképei. Hogy ezek a szomorú viszonyok nem maradhatnak befolyás nélkül a felserdülő ifjuságra, az könnyen érthető dolog. Általánosságban a török gyermekek nagy tisztelettel viseltetnek szüleik iránt. De azok a viharos jelenetek, amelyeket atyjuk idéz elő és amelyeknek ők önkénytelenül tanui, kisebbitik családi érzéküket és minthogy nincsenek jobb mintaképek azoknál, a melyeket atyjuktól nyernek, a mint férfiakká lesznek, olyanokká válnak, mint atyjuk: durva zsarnokokká.

Joggal kérdik, hová lett az a lovasias érzés, hova lettek a költői erkölcsök, a nemes jellemek, amelyek a mai törökök elődjét oly nagy mértékben kitüntették. Azok át voltak hatva az iszlám hitétől és gyakorolták az emberiség törvényeit. Szultánjaik, mint egyszerű polgárok gyalog jártak az utcákon, megszólították a nép embereit, tudakolták sorsukat és azon voltak, hogy szenvedésüket enyhítsék. Kitűntettek magukat bátorságukkal és hazafiságukkal, ragyogó példaként jártak alattvalóik előtt hadseregük élén.

Kóczé Antal a cigányok legnagyobb művésze, a ki a budapesti cigányversenyeken az első díjat nyerte március 30-án este az „EMKE“ kávéházban hangversenyt rendez. Kóczé Antal Debrecenben csak ezen egyetlen hangversenyt tartja. Belépti díj nincs.

Szives látogatást kér
Kiss Adolf
kávés,

mint rettenthetetlen és diadalmas hadvezérek és azokat a rabszolgákat, akiket elhurcoltak, becsületes csatákban az erősebb — persze kötes értékű — jogával ejtették foglyul.

Manapság a mi szultánjaink csak az ő saját egyéni biztonságukra gondolnak. — Elődjük kardja már régen megrögződött, és beérik azzal, hogy a jól megerősített palotákból táviratilag közölgék parancsait a harcban álló csapatokkal. Vesztenek csatákat és tartományokat, birodalmuk már nem egyéb, mint egy szomorú földrajzi rongy, — életük azonban biztosítva van.

A mostani szultánnak a rabszolgaságra nézve saját külön fogalma van. A fehérbőrűek és feketék rabszolgakereskedése a kevésbé művelt államokban is régen el van törölve. Törvény szerint Törökországban sine rabszolgaság, tényleg azonban úgy virul ott, mint azelőtt, anélkül, hogy a törvény őrei ez ellen eljárni mernének. És ez nem is oly csodás ha az ember meggondolja, hogy a Jildiz kösk a rabszolgaság tenyésztő helye. A szultán valamennyi asszonya rabszolganő.

Vannak nők, akik az uralkodóval szemben, ha az nekik nem tetszik, érelyesen ellentállnak és parancsra nem adják meg magukat néki.

Egy napon a szulán, akit megszurta a szerelem tarantellája, egy fiatal cserkesz nőnek udvarolt. Forró udvarlása nyilvánvalóan nem tett hatást a nőre. Kérdete tőle hidegségének okát.

— Nem szeretem a szakállas férfiakat, — felelte kurtán a szép gyermek.

A szultán ajkára harapott és nem felelt semmit. Kevéssel azután a cserkesznő feleségül ment a titkos kancellária egy fiatal titkárához, aki nem viselte neki a gyűlöletes díszet. A nászt követő reggelen, — méltóztassék figyelembe venni ezt a, egy uralkodóhoz méltatlan szekaturt, — parancs indult a kancellária összes titkáraihoz, hogy növesszék meg szakállukat.

A fiatal asszony legnagyobb mértékben mulatott szerelmesének furcsa nászajándékán és a legközelebbi alkalommal legédesebb mosolyával szölt az uralkodóhoz:

— Köszönöm felségednek jószándékát, felséged teljesen kibékített a szakállviseléssel; azt tartom, hogy a szakáll pompásan illik férjem arcához:

Ez az adoma igaz, oly igaz, mint a hosszú orr, — és ez mond valamit, — a melylyel Abdul-Hamidnak vissza kellett vonulnia.

Ha valamennyi muszalmán nőben meg volna az a női büszkeség, amelyet a fiatal cserkesznő a szultánnal szemben tanusított, akkor emancipációjuk problémája könnyen meg volna oldva. A legtöbb pasa és marsall felesége azonban egykori rabszolganő, a kik multjukért azzal állnak bosszút a társadalmon, hogy védik a rabszolgaságot. Még többet is tesznek.

Előmozdítják a rabszolganők tenyésztését, vásárolnak rabszolganőket és nagy haszonnal eladják őket.

A nő ilyen rabszolgai állapotából, azaz szellemi és testi korlátozásából nagyon is gyakran keletkeznek Borgia Lukrecia-szerű drámák.

Felnövekedve a palota perverzitásában, bebörtönözve a hárem szörnyetegeitől, aggodalom nélkül hódolnak ösztöneiknek. Ez egyetlen szabadságuk. Innen féltékenységük, haragjuk, innen a büntettek, a melyek az európai nagy városok söpredék rétegeiben történő legsúlyosabb esetekhez hasonlóak.

Hogy a sok ezerből csak egyet hoz-

zak fel, egy esetet, a mely Konstantinápolyban általánosan ismeretes, elmondom a következőt:

Amikor a szultán egyik veje viszonyt kezdett egy olasz zenetanár leányával, ő fenségének neje meggyilkoltatta az apát és a leányt.

Amikor a szultán egy másik leánya tudomást szerzett férjének egy fiatal görög nő iránt tanusított vonzalmáról, hidegvérűen elküldte egyik eszközét vetélytársának a főváros közepén levő lakására és meggyilkoltatta a leányt anyjával és cselédségével együtt. Hogy mily vadállatiassággal járt el a gyilkos, az kitűnik abból, hogy a leány kis kutyájának nemcsak fejét vágta le, de még össze is taposta az állatot. Vizsgálatról és a tettes megbüntetéséről természetesen szó sem volt.

Elégé ismeretes lehet, hogy a szultán mindkét nembeli kémei és ellenkémei egész seregét tartja ki, a kikre mesésen sok pénzt költ, de ezzel nem éri be. A rabnőitől oly szolgálatokat követel, a melyeket csak nagyon kevesen közülük mernek megtagadni. Hitvestársul erőlteti őket olyan magasabb rangu tisztviselőkhöz, akiket ki akar kémleni. Feladatuk azután, hogy férjükre vigyázzanak és beható jelentést tegyenek ő felségének a férj életéről és tevékenységéről.

Ebből támadnak a hirtelen, tömeges üldözések és támad száműzetése sok férfinak, akik azután nyomtalanul eltűnnek.

H I R E K.

* **Nagyszorda.** A mai nappal kezdődnek tulajdonképen a nagyheti szertartások. Ezek nálunk, a róm. kath. templomban ez évben még nagyobb ünnepséggel tartataknak, mivel a ma, holnap és pénteken mindenkor d. u. 3 órakor tartandó délelőtti ájtatosságokon egy 42 tagból álló egyházi énekharog fog közreműködni Husz Lajos tanár vezetése alatt. Jorémiás siralmait, melyekben szivettépő módon ecseteli Jeruzsálem szorongattatását, városunk legjobb tenorjai és baritonjai éneklék fisharmonium kíséret mellett.

* **A kath. nőegylet tavaszi-mulatsága.** A sz. Erzsébet nőegylet tegnapi választmányi ülésén elhatározta, hogy április 17-én jótékonyági alapjának gyarapítása végett tavaszi mulatságot rendez. Finom tapintatu, lelkes nők kezében egy ilyen eszme egyértelmű a biztos, nagy sikerrel! Még nagyobb biztosítéka ennek, hogy már eddig Dr. Szücs Miklósné, Miskolczy Lajosné, Dr. Irinyi Istvánné, Gróf Klébersberg Margit, Fábian Margit, ezenkívül Dr. Szücs Miklós, Hofmann József, Dr. Tóth László, Piribauer Ferenc és mások megígérték szives közreműködésüket. Habár a műsor és a részletek megállapítása még napok kérdése, mindezekből azt következtetjük, hogy a kath. nőegylet ez estélye a tavasz egyik leglátogatottabb és sikerültebb mulatságának ígérkezik.

* **Uj rendelet a vasárnapi munkaszünetről.** Már hetekkel ezelőtt megirtuk, hogy Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter a vasárnapi munkaszünet kérését, új rendelettel kívánja szabályozni.

A kereskedelmi miniszter a kereskedelmi és iparkamarákhoz ez ügyben leiratot intézett, amelyben előadja, hogy a vasárnapi munkaszünet szabályozása iránt sok oldalról érkezett hozzá felterjesztés, illetve javaslat, minek folytán a vasárnapi munkaszünet szabályozásának kérdését beható tárgyalás és újabb megfontolás alá fogja venni, hogy az eléje terjesztett összes kérelmekkel, óhajokkal és javaslatokkal a legbehatóbban és a mindkét rendbeli érdekeltség összes figyelembe jöhető érdekeinek mérlegelésével foglalkozhassék.

* **A máramarosi sóbányák.** Gyakran jelennek meg közlemények a lapokban a máramarosi sóbányák állítólagos veszedelméről s oly színben tüntetik föl a sóbányák dolgát, mintha az a veszedelem fenyegetne, hogy a kincstár máramarosi sóbányáira végpusztulás várna. Különösen a Kunigunda-bányát emlegetik, mint a mely most pusztulásnak indulna. Arról nem emlékeznek meg ezek a hírek, hogy a Kunigunda-bánya évek hosszú sora óta el van árasztva vízzel és már tíz óvnél régebben nem bányásznak benne. Igaz ugyan, hogy a Kunigunda-bányában a víz nyilván földalatti források felszakadása által gyarapodott, de lévén e bánya már régóta használaton kívül, újabb kárt a víz gyarapodása nem okoz. A vidéket sem fenyegeti a vízgyarapodás veszedelmével. Igaz ugyan, hogy szakértő közegekkel vizsgálattja meg a bányahatóság a Kunigunda-bányát és környékét, de e szemlét azért ejtik meg, hogy hitelesen megtudják, nem lehet-e gátat vetni a vízgyarapodásának, hogy azután kiszivattyúzzván a Kunigunda-bánya vizét, ezt a nagy bányát újból hasznavehetővé tegyék. Azonban a Kunigunda-bánya sorsa nem befolyásolja a máramarosi sóbányák produktív képességét, mert e bányák sóanyaga oly óriási, hogy a szakértők számítása szerint évezredekig elláthatja az országot sóval.

* **Baleset az utcán.** Vigan toltá targoncáját végig a Péterfia utcán Orbán Elek lakatos tanonc. Targoncáján több köteg vasabroncs volt. Nagyon el lehetett merülve a Péterfia szépségeinek élvezésébe, mert későn találta észrevenni, hogy egy melléte haladó szekér az utca közepére szorította, úgy — hogy midőn a háta megélt feléje sebesen vágató két lovas könnyű kocsi, melyben Kállay Frigyes 7 sz. Vilmos huszár-ezredbeli főhadnagy ült — közelgett — már nem tudott kitérni. Így történhetett aztán, hogy a targonca felborult s a vasabroncsok a földre hulltak, a miben a két ló lábait súlyosan összevagdalta, — aunyira, hogy véres volt körülöttük az egész kövezet. A vizsgálat ki fogja deríteni, hogy kit terhel a felelősség.

* **A katonai akadémiák.** A honvédelmi miniszter, arra való tekintettel, hogy a közönség nagy része a közös hadseregbeli katonai akadémiákba való belépés módjáról, az akadémiák tantervéről és oktatási rendszeréről nincs tájékozva, most a pályázók részére tájékoztatást adott ki. Ezt a füzetet a honvédelmi miniszterium segédhivatali főigazgatójánál díjtalanul meg lehet kapni.

A honvédelmi miniszter egyszersmind a magyar ifjúsághoz ezt a fölhevást intézi:

Mindnyájunk hő óhaja, hogy a magyar katonák magyar tisztek által ké-

peztesse nek ki s azok által vezettesse nek a harcba. E hő óhajlás most teljesülhet, mert a közös hadsereg nevelőintézeteiben magyar honos ifjaknak annyi hely van biztosítva, a mennyi a magyar csapatoknak magyar tisztekkel való ellátására szükséges; a nagyszámu magyar állami alapítványi helyek pedig a szegényebb sorsu ifjak számára is megnyitják a katonai intézeteket. De hogy tényleg meg legyen a kellő számu magyar tiszt a közös hadseregben, ahhoz a társadalomnak s különösen a magyar ifjuságnak támogatása is szükséges. Hozzátok fordulok tehát, magyar ifjak, lépjetek rá e tágas utra, melyet számotokra építettünk, hogy a közös hadsereg tisztikarába bejuthassatok, foglaljátok el a számotokra főtartott helyeket, vigyétek be a hadseregbe magyar hazafiságtokat, — nem ellenzi azt senki — egyesítsétek azt a magyar nemzet hagyományos Király és Dinasztia hűségével s legyetek szeretett hazánknak és a monarchiának erős védői s koronás királyunk hű katonái.

A tájékoztató azután ismerteti a katonai akadémiákat, a Terézia katonai akadémiát Bécsújhelyen, a műszaki katonai akadémiát a Bécs melletti Mődlingben (ez a kettő három évfolyamos) és a haditengerészeti akadémiát Fiumében (ez négy évfolyamos) és behatóan elmondja a felvételi, belépési és pályázati feltételeket, úgy az alapítványi, mint a fizetéses helyekre.

* **A szőlőtermelők hitelviszonyairól** érdekes előadást tartott Kosinszky Viktor a család-barackai állami szőlőtelepek igazgatója. Példákkal bizonyította, hogy azok a hitelforrások, melyek eddig a szőlős és bortermelő közönségnek rendelkezésére állottak, nem elegendők arra, hogy igényeik a foglalkozás és termelés természetének és érdekeinek megfelelő kielégítést nyerjenek. A bajok megszüntetésére a terményzáloghitel behozatalát ajánlotta, mint egyedül célravezetőt. Ezt az eszmét a következőképpen véli megvalósítani. Az e célra illetékes hatóságoktól kiállított, a kész vagy a már közel jövőben várható, ugynevezett lábon álló termények értékének törvényes lekötés ellenében megfelelő pénzürtékről szóló pénztári utalványt bizonyos bankok, melyek erre a célra szolgálóknak, beváltani lesznek kötelesek, azután mint a váltókat tovább forgatják vagy leszámítolják. A kibocsátók pedig az utalványokat lejáratú idejük alkalmával beváltani vagy prolongálni kötelesek.

* **Lopás fényes nappal.** Nagy ribilíó volt tegnap délután 2 órakor Miklós és Markbreit főtéri 28. sz. bazárja előtt. Ugyanis özv. Kutrány Istvánné hajdunánási asszony bement a bazárba s cipőket mutatott magának. Azonban ugyáltszik, vásárolási szándéka egyáltalán nem volt, mert rövidesen otthagya az üzletet. Menetközben nem felejtkezett el azonban arról, hogy az ajtóban csüngő holmik közül 2 pár félcipőt le ne emeljen. Vesztere tette, mert megcsípték s a rendőrségre vitték.

* **Hadi tudósítók — egyenruhában.** A japán kormány még csak most intézkedett a harcéri tudósítókkal szemben követendő magatartás tárgyában. Valamennyi harcéri tudósító egyenruhát kap, hogy azonnal külsejükről fölismerhetők legyenek. Minden tudósító ezenkívül karkötővel lesz ellátva, melyen azon lap neve olvasható, melynek szol-

gálatában áll. Mindegyik hadi tudósító egy titkárt és szolgát vihet magával bármerre, ahova menni akar — de minden ut nyitva áll előtte, mégis a — táviróhivatal kivételével. Csakis olyan híreket továbbíthatnak lapjaik részére, melyeket a hadügyminiszter megbízottja már láttamozott. Minden ellenszegülés, vagy az intézkedések figyelembe nem vétele a hadbíróóság ítékezését vonja maga után. Hasonlóan szigorú óvó rendszabályokat léptetett életbe Oroszország és Port-Arthurból egyetlen nem láttamozott távirat se továbbíthatik. A cenzura itt oly szigorú, hogy a szentpétervári francia nagykövet, Bompard is kénytelen volt annak tulzott volta ellen illetékes helyen panaszt emelni.

* **A toreador halála.** Fernandez Antoniót, Spanyolország leghíresebb bikaviadorát a minap Cindad-Juarez mexikói városkában halálos baleset érte. A viadal hírére óriási néptömeg csődült az arénába, javarészt mexikóiak, de számos yankee és angol is volt köztük. Miután néhány vörösingés toreador másfélucat bikát lemészárolt, s az aréna porondját pirosra festé a szegény állatok vére, a közönség üdvívalgása közepette Antonio Fernandez lépett a küzdőterre. Ugyanekkor egy fiatal bikát vezettek a porondra, melyet előzőleg tüzes drótokkal szurkáltak. A dühös, meggyötört állat Fernandez társára rohant s a fiatal toreador bizonyára elpusztult volna, ha a híres toreador ügyes támadással magára nem irányítja a bestia figyelmét. A bika fel akarta öklelni, de hasztalan; a toreadorok championja vakmerően, de végtelen ügyességgel háritotta el támadását. A tömeg ujjongott és tapsolt E pillanatban Fernandez eleszott, a bika felöklelte, kitépte beleit, majd szarvára szurta s megcsontított holttestét az aréna korlátjához vágta.

* **Japánország kultúrája számokban.** Egy angol újság nagyon érdekes kis statisztikát közöl beszédes számokban mondván el a japán kultúra fejlődését és mostani állapotát. Japánország lakossága most 47.000.000 lélek, a japán elemi iskolákban tavaly 4.302.825 gyermeket oktattak. Oroszországnak 13.000.000 a lakosa, a tanulók száma 4.193.594. Tehát míg Japánország lakosságából 1000 lélekre 91 iskolásgyermek jut, Oroszországban 32. Ugyanez az arány a felsőbb iskolákban is. Ilyen körülmények között legalább is bajos Oroszországot a kultúra képviselőjének tekinteni ebben a mostani háboruban. Japánországban 4852 postahivatal van, Oroszországban 6029, ott 9700 emberre esik egy postahivatal, itt 21.500 emberre. Japánország kereskedelmi tengerészete 734.413 tonnát képvisel, a háromakkora Oroszországé csak 634.822 t. Japánország külső kereskedelmi forgalma 1896-ban 580.000.000 koronát tett. 1903-ban már 2150.000.000 koronát, két év alatt tehát a forgalom megháromszorozódott.

1870-ben Japánországnak vagy husz gyára volt, most a gyarak száma több, mint nyolcezer. 1875-ben Japánországnak még egyetlenegy hadihajója sem volt, ma elsőrangú tengeri hatalom. Husz évvel ezelőtt még hire sem volt sem a vasutnak, sem távirónak, ma a japán vasuthálózat hossza 3000, a táviróhálózaté 1500 angol mérföld. A napi szénfogyasz-

tás ezelőtt husz évvel 300 tonna volt, most több mint 2000 tonna. Egyetlen iparág, a szövőipar egy millió embernek ad kenyeret a modern Japánországban.

* **Fel a szent földre!** A palesztinai zarándoklatra, mely Dr. Wolafka Nándor püspök vezetése mellett jövő hó 29-én kel utra — mint minket értesítenek — naponként történnek jelentkezések Ezen nem is csodálkozhatni, hisz ez a nagyon tanulságos ut a vallási motívumok mellett oly szép hazafias cállal van egybekötve, hogy hasonlóra ismét évekig várakozhatunk. Aki ezen a kiránduláson részt akar venni, jelentkezék, mert még tiz nap a határidő. Tavasszal a tengeren Palesztina és Egyiptom ligeteibe menni, mily pazar gondolat, fenséges érzés.

* **Halálozások.** Az anyakönyvi hivatalnál az alábbi haláleseteket jelentették be: Szilágyi Imre ev. ref. 21 éves. Ormós Margit ev. ref. 12 hónapos, Bakos Gáborné ev. ref. 26 éves, Tóth Sándor ev. ref. 56 éves, Gulácsy Eszter ev. ref. 3 éves, Tóth Kata ev. ref. 8 hónapos, Németh János ev. ref. 51 éves.

Ingatlanok forgalma. Debrecen város veszi a debreceni 8088. sz. jkvben foglalt 78 hold ujosztásu földet árverésen 17.800 kor.

Szabó István és neje Rab Aranka veszik a debreceni 6497. sz. jkvben foglalt Kétmalom-utca 6. sz. házat árverésen 4800 kor.

Rhénés Károly és neje Surányi Ilona veszik a debreceni 1033. sz. jkvben foglalt Eötvös-utca 23. sz. házat özv. Török Ferencné Gombos Sára és társaitól 14.000 koronáért.

Nagy Lajos és neje Szegedi Eszter veszik a debreceni 576. és 5369. sz. jkvben foglalt és száson 17 hold 550 négyszögöl ondódi földet Otrókosi Végh Jánosné és társaitól 12000 kor.

LETZTER JÓZSEF fényképzészet, festészet és fénykép nagy tási műterme Piac-utca 44 dr. Ujfalussy-ház Állandó fényképkiállítás a műterem kapubejratánál levő kárikatokban.

* **Végzett joghallgató** bármilyen iskolai növendékek tanítását elvállalja. — Cim a kiadóhivatalban.

* **Zádor Lajos** divatterme, női ruhák készitési műtermében ügyes derék- és kabát varrónók felvétetnek.

* **Weidner József** 46 év óta fennálló cipő üzlete, berendezés és 5 évi bérlettel családi körülmények miatt eladó.

Ma este az Arany Bika kávéházban Magyar Testvérek zenekara játszik.

Az orosz-japán háború

A Lieo folyam elzárása.

Washington, márc. 28. Az orosz kormány közölte az Unió kormányával, hogy a Lieo folyam torkolatát aknákkal elzárta.

Páris, márc. 28. Inkauból érkezett sürgöny arról, hogy a Lieo folyam teljesen jégmentes. Az angol lakosok biztosan tudják, hogy a japánok döntő ütközetre készen állnak.

Niucsvangban és környékén kínai brigantik várják, hogy az oroszok elvonuljanak és rabolhassanak.

Kuropatkin megérkezése.

Páris, márc. 28. Egyes francia lapok a következőket jelentik Kuropatkin megérkezéséről; Kuropatkin reggel háromnegyed 9 órakor érkezett Charhinba. A pályaudvar zászlódiszben volt és igen nagy közönség várta a hatalmas urat. A helyőrség tisztikara a nagy diszt öltötte. A bemutatást Walkov tábornok teljesítette.

A charbini kereskedők küldöttséggel tisztelegtek és 14.000 rubelt adták át sebesültek segélyezésére. Kínai katonaság is volt, a mely térdhajtással üdvözölte Kuropatkit, a ki természetesen zömök, kiesi ember; csaknem akkora, mint Linievita tábornok. A hozzá intézett beszédre kurtán ezt válaszolta: Igérem, hogy érintetlenül lesz Oroszország becsülete.

Orosz-japán ütközött.

London, márc. 29. An-dzsü és Csing-esü közt nagy csata volt. Az ütközetben ötven japán és százhusz kozák elesett.

EGYLET.

A kath. nőegylet választmánya. V. Szabó Jánosné elnöklete alatt a két alelnök és az egész tisztségviselőkar jelenlétében népes választmányi ülést tartott. Ez ülésen a folyóügyek letárgyalása után megbeszélte a választmány a nőegylet által rendezendő tavaszimulacsió részleteit. Ennek végeztével megvizsgálták a segélyezések végett beadott kérvényeket. Sajnos, anyagi erők hiányában, a sok nagyon megindokolt kérésnek csak egy csekély része volt teljesíthető. Egyidejűleg kimondotta a választmány, hogy 2-2 kiküldött kebelbeli tagja után személyesen megvizsgálta a folyamodó szegények tényleges helyzetét és csak ezek véleményezése alapján folyósítja esetről-esetre a megszavazott segélyt. — Ezen segélyezés sohasem készpénzből, hanem megfelelő táplálék és ruhaneműekre szolgáló utalványokból fog állani éppen úgy, mint a Szent-Vince egyesületnél.

Az Országos Magyar Tornaszövetség az idei atletikai ünnepélyt Aradon rendezzi, a melyre a Debreceni Torna és Kerékpár Egylet is kiküld egy csapatot. A versenyen való résztvételre lehet jelentkezni Dr. Horvay Róbert titkárnál Április hó 15-kéig.

SZÍNHÁZ.

MUSOR:

Márc. 30. Szerda: Munka Költemény. — Mama, vigjáték.

Márc. 31. Csütörtök: Munka Költemény. — Nőkharc, vigjáték.

Ápr. 1. Péntek: Szünet.

Ápr. 2. Szombat: Szünet.

Ápr. 3. Vasárnap: d. u. Cigányélet, népszimű. — Este Ocskay brigadéros, szimű.

— (A munka.) Szávay Gyula költeménye, A munka, jelenet az egyenes lelkű, szerető szívű magyar munkás meg a kénköves gyűlölet lángjában izzó idegen közt, a ki az eszme apostola és gyilkosa. Mélyen járó eszmék, fenséges gondolatok, ragyogó költői képek sorozata ez a verses vitatkozás, mely mint olvasmány egyike a legértékesebb alkotásoknak, mint iparosok, munkások ünnepeire való párbeszéd pedig felette alkalmas arra, hogy a legszebb ünnepkoronájában istündöklő drágagyöngylegyen, A debreceni színház művezetése azonban Szávay e gyönyörű, fenszárnyaló költeményét mely az ország sok szép ünnepének volt már nevezetes ékessége, olyanféle szerepre szemelte ki a nagyhét három napjára tervezett cigányversenyen, mintha valaki a szellős cigánysátrat röszetű helyett a kőhínór gyémánttal akarná világitani. És mivel a cigányverseny több rendbeli fukarsági okoknál fogva dugába dőlt, a művezetés makacsul tovább építette tapintatosságának felhőbe nyúló tornyát és tegnap este A szobalány című hihetetlenül ostoba, szennyes bohózzal egy pokrócon mutatta be Szávay remekét, még pedig úgy, hogy a közönséget elébb jó hosszasan esti 10 óráig megkínozta a párizsi léhasággal s annak utána következett a Munka bemutatása. Szerencsére a közönség, tudva, hogy purgatórium utja sincs rózsákkal kirakva, türelmesen megvárta a fenszárnyaló munkát és mint szárazság után tikkadt mező a záport, szitta lelkébe a költészet aranyesőjét. Két színész, Csiky László és Sebestyén Géza kezében volt a két szerep. Mind a ketten a hódolat igaz hevületével készültek el e szép feladatra s mint esurranó méz, pergett ajkaikról a szó. — Csiky László ezen felül el is találta az alaphangot és teljesen megértette a költőt. Nemes, természetes egyszerűséggel mondotta el mondanivalóját, csupán azzal zavarta a játék élethűségét, hogy kézműmelése sokszor, szinte állandóan szónokias volt. Sebestyén Géza ellenében, bár előadása értelmességével, bensőséges készsége hangjaival a hatások összes hurjain erősen, nagy tüzzel játszott, alapjában mást adott, mint a költő megírt, és a helyzet követelt. Az ő Pálja úgy szavalt, mintha nem Pál, hanem Sebestyén Géza jelent volna meg, nem a magános munkáshajlék virágos udvarán, hanem a dobogón, a honnan harsogó, verejtékesen kiáltó szónoklatával sztrájkolók tömegére kívánt hatni. — Ha teszem munkaszünetök táborából csak éppen Péter hiányzik vala s a munkástömeg, élén Pállal, alkonyati csendben beront Péter udvarára, hogy őt kis családja köréből kiragadva belesodorja az egyetemes munkásérdek árjába, — ebben a helyzetben érthető lett volna Sebestyén szertelen demagógiája. De az adott helyzetben a művészi feladat inkább a mérsékletben, a meggyőzni, a magános sáskát a sáskarajba ragadni

kívánó hang sulyos tompaságában, a szenvedelem izzó, lángot nem vető, perzelésében nyilvánulhatott volna. Ha pár száz munkaszünetű van ott, talán tombol a tetszés üvöltése az ő riadóira; de becsesebb hatások dicsőségére szomjazó színészt ez ki nem elégíthet. Ugy látszik a színház rendezői ereje sokkal fogyatékosabb, semhogy ilyesmit előre sugallani tudna; színészeinket pedig a színes hólyagocskák levegőbe eresztgetésénél nem értékesebb dicséretés, valamint a nézőtérben tapasztalt közömbösség és izléshiány elszoktatta a játék komolyabb, művészi eszközeinek használatától. Igaz, a sivó homokban nehéz gyökeret verni a sudár fenyőnek de talán az ily díszes alkalmak, minő Szávay Munkájának jól kidolgozott előadása, felbuzdíják legalább az egyes tehetségeket, hogy a maguk lelkének humuszával rakják körül a debreceni színpadon terpeszkedő szellem meddő homokjába tévedt fenyőszájakat.

— (Mulatságos műsörterv.) A színtársulat eltávozása előtt még összesen 40 előadást tart. Erről a 40 estéről megküldték nekünk az előzetes műsörtervet. Rég nem került ilyen mulatságos olvasmány a kezünkbe! Ha április elsején kapjuk, föltétlenül áprilisi felültetés szándékát láttuk volna benne. A műsörterv szerint ugyanis a 40 estéből huszonnégy estét csupa újdonat új darabok töltenek be. Április 8-ikától május 3-ikáig, tehát rövid huszonnégy nap alatt összesen nyolc új darab bemutatása szerepel a dalesarnoki gyorsrajzjelőket boszorkányosan lepipáló műsörtervezetben. — Ime egy kis izelítő ebből a gyökeretlen művészkedésből! Április 8-án a Sursum corda színmű bemutatása, április 14-én a Hajduk hadnagya daljáték bemutatása, április 19-én az Utazás az özevység felé vigjáték bemutatása, április 22-én a Kis császár daljáték bemutatása, április 25-én a Tengerre magyar bohózat bemutatása, április 29-én a Királynő férje vigjáték bemutatása és május 3-án a Hüvelyk Kató daljáték bemutatása. Isten éltesse a tisztes ipart!

TÁVIRATOK.

Amerikai örökség.

Budapest, márc. 29. New-Yorkban meghalt Wallach Antal magyar származású milliomos, a bi 1853-ban Galgóceró vándorolt ki Amerikába, hol gyárat alapított, óriási vagyont szerzett. Több milliót érő vagyonát részint Galgócon (Nyitra megyében), részint Budapesten lakó rokonai öröklék.

Halálbüntetés a merénylők ellen.

Newyork, márc. 29. Az amerikai szenátus elhatározta, hogy olyan törvényjavaslatot terjeszt a kongresszus elé, mely

azokat, kik merényletet követnek el az Unio elnöke, a legfőbb szövetségi hivatalnokok vagy a külállamok képviselői ellen, halálbüntetéssel sújtja.

Törökök és bolgárok.

Szófia, márc. 29. Török csapatok a riloi kolostor közelében bolgár határőrökre lőttek, akik a tüzelést nem viszonozták Melnikben, hol a minap egy kémet meggyilkoltak, török csapatok azzal az ürügygyel, hogy a tettest keresik, nagy garázdálkodást vittek véghez, Ezek a tö-

rök provokálások most, a török-bolgár tárgyalások megszakadása után, nagyon kínos benyomást tesznek.

A macedóniai reformok.

Róma, márc. 29. Az osztrák-magyar, orosz, francia, angol és olasz kormányok közt az idegen csendőrtiszteknek Kossovo, Menasztir és Szaloniki kerületek közt ieendő szétosztását illetőleg teljes megegyezés jött létre. A tiszték feladata az lesz, hogy a csendőrségi szolgálatot újjászervezzék és aztán a reformok keresztülvitelére ügyeljenek. Az erre vonatkozó szerződést szent végett a szultán elé terjesztik.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, márc. 29. (Déli zárlat.) Buzakinálat mérsékelt, vételkedv korlátozott. Nyugot irányzat mellett 15,000 métermázsa került forgalomba gyöngén tartott áron. Egyéb gabonanemek változatlanok. Idő: szép.

Buza áprilisra	7 97—98
„ októberre	7 97—98
Rozs áprilisra	6 35—36
„ októberre	6 49—50
Zab áprilisra	5 81—82
„ októberre	5 58—54
Tengeri májusra	5 17—18
„ júliusra	5 28—29
Repece augusztusra	11.05—15

Neustein Fülöp Cukrozott hashajtó labdaccai

A melyek egyike a legjobb orvosság a has-
tatván és legkiválóbb orvosok által mint

gyengéden hashajtó, feloldó szer
ajánlatnak, az emésztést nem akadályozzák. tel-
jesen ártalmatlanok, Cukrozott alakjuk végett a
gyermek is szívesen veszik.

Egy 15 pillulát tartalmazó doboz 30 fillér
egy tekercs, mely 8 dobozt. tehát 120 pillulát tar-
almaz csak 2 korona 0 é. 245 korona összeg elő-
etes, beküldése esetén egy tekercs bérmentesen
küldetik

Kérjük NEUSTEIN FÜLÖP
hashajtó labdaccait
Valódi csak na minden doboznak
oldala a törvényileg bejegyzett „Hóa
Leopold“ vedjegyünkkel, vörös fekete
nyomatással van ellátva. Vedjegye-
zett dobozaink, utalványain és e-
csomagolásainknak a „PhilipkeNus-
tein Apotheke“ aláírás kell tar-
talmazniok.

Raktárak Debrecenben: Balázs Ó. Füleky P. Miha-
lovics J., Murakózy L., Dr. Rothschnek, Tóth B.

NEUSTEIN FÜLÖP gyógyszerháza
a „Szt-Lipóthoz“ Wien, I. Bez., Plankengasse 6

SZŐLŐLUGAS

ültessünk minden ház mellé és
kertjeinkben föld- és homoktalajon.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas
(bár mind kuszó természetű) mert nagyobb része
ha megnő is, termést nem hoz, ezért sokan nem
érték el eredményt eddig. Hol lugasnak alkalmas
fajokat ültettek, azok bőven ellátják házukat az
egész szőlőérés idején a legkiválóbb muskatály,
és más édes szőlőket

A szőlő hazánkban mindenütt megterem s nin-
csien oly ház, melynek fala mellett a legcseké-
lyebb gondozással felnevelhető nem volna, ezen-
kívül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek
a legremekesebb dísz, anélkül, hogy legkevesebb
helyet is elfoglalna az egyébre használható ré-
szekből. Ez a legháládatosabb gyümölcs, mert
minden évben terem.

A fajok ismerettségére vonatkozó, színes fény-
nyomatu katalogus bárkinek ingyen és bérmentve
küldetik meg, aki címét egy levelezőlapon tudatja.

Ermelléki első szőlőültvénytelep
cim Kágya, u. p. Székelyhid.

Donogán és Somossy

Kunz József és Társa Utódai

Debrecen, kistemplom bazár.

Megérkeztek a

Tavaszi divat

gyönyörű ujdonságai,
ruhaszövetek és selymekben

!! Óriási választék !!

Szabott árak

Csász. és kir.

udvari szállító

Fernolendit

A világon legjobb lábbeli fényesítő és fény krém mindenféle világos és fekete bőr-
nemek részére, mely kiváló szép fényt és tartósság ad a bőrnek. Elhasznált pe-
csétes, sárga vagy barnabőrnek a Lyosin egészen új fényt ad.

Alapítottatott 1882. Gyári raktár Budapes V. Lpót-körut 24. (Briefadresse Wien III—
für Wasche kaufen Siea nur Brunnenseife. Mindenütt kapható.)

Keil-lakk

legkiválóbb mázoló-szer puha padló számára.

Keil-féle viasz-kenőcs keménypadló számára.

Keil féle „Glasur“ fénymáz 45 kr.

Keil-féle arany-fénymáz képkerteknek 20 kr.

Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók:

Borsos Kata cégnél Debrecen.

BRÁZAY FÉLE SOSBORSZESZ

NAGY ÜVEG ÁRA: 2 KORONA
KIS ÜVEG ÁRA: 1 KORONA
HASZNÁLATI UTASÍTÁS MINDEN ÜVEGEZ
MELLÉKELVE VAN!

Aki olcsón, jól, praktikusán

és modernül

építkezni akar

forduljon

BORSODY I. S. építész

irodájához

DEBRECENBEN, Hunyadi-utca 21. szám.

Templomok, városi lakóházak, kastélyok, iskolák, fürdők, gyárak, gazdasági épületek stb. tervezését vagy elkészítését, nedves lakások szárazzá tételét, betonirozásokot vagy bármily építkezési munkákat helyben vagy vidéken olcsón a legjobb kivitelben elvállal. Épületekre törlesztéses kölcsönt eszközöl ki. Biztos sikerrel előkészít a kőműves, kőfarago és ácsmesteri vizsgára. Építő iparosoknak előnyösen készít tervekkel költségvetést stb.

Hajdúvármegye és Debrecen sz. kir. város Főispánja.

220-904.

Pályázati hirdetmény.

Debrecen sz. kir. városánál a rendőrfőkapitányi állás elhalálózás folytán megürülvén, arra ezennel pályázatot nyitok.

Ezen állás javadalmása évi 4400 korona fizetésből 800 korona lakpénzből áll.

Pályázati határidő 1904 év április hó 10 ike bezárólag.

A pályázati kérvények 1 korona bélyeggel ellátandók s a már közszolgálatban álló pályázók részéről hivatalfőnökük útján, a közszolgálatban nem állók részéről közvetlenül nálam adandók be.

A kérvények mellett bemutatandók a születési anyakönyvi kivonat, erkölcsi és vagyoni bizonyítvány a végzett tanulmányokról és eddigi működéséről szóló bizonyítványok, a hadkötelezettség teljesítésének igazolása és hatósági orvosi bizonyítvány folyamodó testi épségéről, egészségéről.

Debrecen, 1904. március 24.

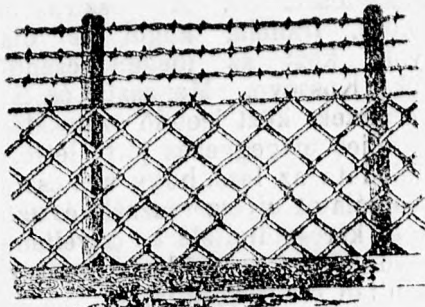
Domahidy Elemér
főispán.

Neubauer János

vassodrony-szövet, szita áru, szabadalmazott kocsi-ülés, ruganyos ágybetét és sodrony-kerítések gyára.

DEBRECEN, kétmalom-utca 4-ik szám.

Üzlethelyiség: Piac-utca 12. az Arany Bika szállodával szemben.

Gyártmányaimra számtalan sok kitüntetés és előismerést nyertem.

Készítek mindennemű sodrony kerítést a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig. Fácánosok, erdők, szőlők, gyümölcsösök, udvarok, parkok, s baromfi udvarok kerítését. szórórosta szöveteket, föld és kavics áthányórostákat sodrony lábtörőt, ökör szájkosarakat, szóval mindennemű drótmunkákat. Kitűnő ruganyos ágy betéteket, szabadalmazott ruganyos acél sodrony kocsiülést

Ezen minta szerint készült kerítés igen olcsó s minden eddigi kerítést felülmúl tartósság és célszerűség tekintetében

Kívánatra képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küldök.

Szíves pártfogást kérve
NEUBAUER JÁNOS.

A legjobb arc-
szépitő szer a

SERAIL-ARCZKENŐCS,

mely az arcot tisztítja, fehériti és bársony puhává teszi.

Minden ártalmas alkotórész nélkül!

Serail-szappan.

Kitűnő toillet szappanok a

Serail-puder. Kiváló finom arczpora háromszinben, fehér, rózsás és eréme 1 dobozára 1 korona.

Epe-szappan.

o kenőcs használatához o

Serail-szájviz. A legjobb szájvi.

Serail-crème. nappali használatra.

Főraktár: **Dr. Rothschnak V. Emil, Mihalovits Jenő, Tóth Béla, Füleky Pál, Muraközy László, Balázs Ödön** gyógyszerész uraknál, valamint **Jósa és Jéna** urak droguerájában.

Kapható továbbá a készítőnél: **ROZSNYAI MATYÁS** gyógyszerésztárába

Aradon, szabadságtér, valamint minden más gyógyszerésztárban.

Tóth Gyula vaskereskedő

Piac-utca 20 és 27.

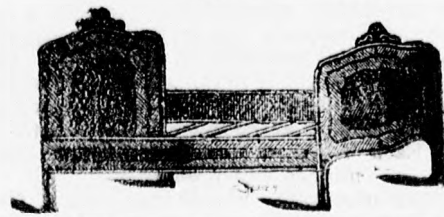
Tavaszi idényre.

Méhészeti cikkek különlegességei. kertipadok és vasbutorok, kertészeti szerszámok.

Épület és butor vasalások. gazdasági felszerelések.

Gyermek kocsik

egyszerűtől a legdiszesebb kiállításban, fürdőkadak és jégszekrények legolcsóbban beszerezhetők.